

TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI KOORDİNASYON
KOMİTESİ

TİCARETİN
KOLAYLAŞTIRILMASI
BÖLGESEL
BİLGİLENDİRME
TOPLANTILARI

10 Şubat 2021 – 4 Mart 2021
3-14 Ocak 2022

TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI KOORDİNASYON
KOMİTESİ

TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI KOORDİNASYON KOMİTESİ

Şeffaflık Çalışma Grubu

Madde No. 30 – Bölgesel Bilgilendirme Toplantıları

a) **GENEL**

Ticaretin Kolaylaştırılması Koordinasyon Komitesi'nin 25 Kasım 2019 tarihinde gerçekleştirilen 1. Genel Kurul toplantısında, Komite faaliyetleri için bir yol haritası olması ve ticaretin kolaylaştırılması reformlarının etkin bir şekilde gerçekleştirilmesi hedefiyle, "Ticaretin Kolaylaştırılması Türkiye Stratejisi ve Beş Yıllık Eylem Planı" belgesi oluşturulmuştur. Belge, bilgiye erişim ve şeffaflık, basitleştirilmiş usuller ve işbirliği ile altyapı ve lojistik konularını kapsayan 46 eylemden oluşmaktadır.

Söz konusu Eylem Planı'nın 30. maddesinde "Ticaretin kolaylaştırılması faaliyetlerine dair taşrada farkındalığın arttırılmasını teminen Bölge Müdürlükleri başkanlığında sivil toplum örgütleri ve diğer ilgili kamu idareleri temsilcilerinin katılımı ile yıllık bölgesel istişare toplantıları yapılması" öngörülmektedir. Böylelikle, ticaretin kolaylaştırılması kavramına ilişkin başta Ticaret Bakanlığı Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlükleri olmak üzere, gümrük işlemlerinden sorumlu diğer kamu kurumları ve kuruluşları temsilcileriyle birlikte özel sektör çatı kuruluşlarının taşra temsilcileri nezdinde mevcut olan bilincin arttırılması, "yerel sorunlara makro çözümler" amacıyla gümrük işlemlerinde sahada karşılaşılan sorunların giderilmesi ve bu toplantıların "Bölgesel Komite" görevi görmesi hedeflenmektedir.

Konuya ilişkin olarak birinci bölgesel istişare toplantıları 2018 yılı içinde Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlükleri inisiyatifinde gerçekleştirilmiştir. Toplantılara ilişkin tutanaklar ve raporlar, Komite Sekreteryası ve Şeffaflık Çalışma Grubu'yla paylaşılmıştır.

2020 yılı içinde gerçekleştirilen Şeffaflık Çalışma Grubu toplantılarında, eş başkanlar ve çalışma grubu üyeleri tarafından, bu toplantıların daha kapsayıcı bir şekilde ve merkez teşkilatı katılımcılarının da dahil ile gerçekleştirilmesi kararlaştırılmıştır. 24 Aralık 2020 tarihinde gerçekleştirilen 2. Genel Kurul toplantısında, Çalışma Grubu tarafından alınan karar uygun bulunarak ivedilikle toplantıların 2021 yılı içinde gerçekleştirilmesi talimatlandırılmıştır.

2021 yılı bölgesel istişare toplantıları, 10 Şubat – 4 Mart 2021 tarihleri arasında 8 Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü'nde ve 2022 yılı bölgesel istişare toplantıları, 3-14 Ocak 2022 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Toplantılar, Bölge Müdürleri başkanlığında ve Sekreteryaya moderatörlüğünde, Komite üyesi kurumların merkez ve taşra teşkilatı temsilcilerinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Söz konusu istişare toplantılarına dair takvim aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI KOORDİNASYON
KOMİTESİ

TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI KOORDİNASYON KOMİTESİ
Şeffaflık Çalışma Grubu
Madde No. 30 – Bölgesel Bilgilendirme Toplantıları

Bölge Müdürlükleri	Toplantı Tarihleri
Trakya Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü	10 Şubat 2021
Kaçkar Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü	11 Şubat 2021
İstanbul Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü	17 Şubat 2021
GAP Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü	18 Şubat 2021
EGE Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü	24 Şubat 2021
Gürbulak Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü	25 Şubat 2021
Orta Akdeniz Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü	3 Mart 2021
Orta Anadolu Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü	4 Mart 2021
Doğu Marmara Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü	3 Ocak 2022
İpekyolu Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü	4 Ocak 2022
Orta Karadeniz Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü	5 Ocak 2022
Uludağ Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü	6 Ocak 2022
Doğu Akdeniz Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü	7 Ocak 2022
Batı Marmara Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü	10 Ocak 2022
Fırat Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü	11 Ocak 2022
Doğu Anadolu Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü	12 Ocak 2022
Batı Akdeniz Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü	13 Ocak 2022
Doğu Karadeniz Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü	14 Ocak 2022

Söz konusu Bölge İstişare Toplantılarında gündeme alınan hususlar aşağıda sunulmaktadır.

b) TRAKYA GÜMRÜK VE DIŞ TİCARET BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

Trakya Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü toplantısı, 10 Şubat 2021 tarihinde çevrimiçi olarak Bölge Müdürü Yaşar Yaman OCAK başkanlığında gerçekleştirilmiştir.

Toplantıda Dile Getirilen Hususlar:

- Kapıkule ve Hamzabeyli'nin karşısında bulunan Kapitan Andreevo ve Lesovo kapılarının Tek Durak uygulamasına dahil edilmesi konusunda Bulgaristan makamlarıyla görüşülmesi gerektiği vurgulanmıştır.

TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI KOORDİNASYON
KOMİTESİ

- Randevulu Sıra Sisteminin (RSS), nakliyecilerin sınır kapısına gelmeden önce sıra alacakları şekilde dizayn edilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

c) **KAÇKAR GÜMRÜK VE DIŞ TİCARET BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ**

Kaçkar Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü toplantısı, 11 Şubat 2021 tarihinde çevrimiçi olarak Bölge Müdürü Recep BİLGİN başkanlığında gerçekleştirilmiştir.

Toplantıda Dile Getirilen Hususlar:

- Türkgözü Gümrük Müdürlüğü'nde ortalama 20-24 günlük bekleme süreleri oluşmakta ve sorun gümrük işlemlerinden sorumlu diğer kamu kurumları ve kuruluşlarının denetimlerinin zamanlaması ile yetkin olmayan gümrük müşavirlerinden kaynaklandığı dile getirilmiştir.
- Bölgede faaliyet gösteren gümrük müşaviri ve gümrük müşavirliği firmalarının sayısının az olduğu aktarılmıştır. Ayrıca yetkisiz kişilerce gerçekleştirilen iş takibinin bölgede yaygın olarak gerçekleştiği aktarılmıştır.
- Saymanlık müdürlüklerine dair uygulamanın güncelliğini yitirdiği ifade edilmiş, tahsilattan sorumlu kişilerin bulunduğu veznelerin "Tek Durak" uygulaması bağlamında ileri alınması gerektiği vurgulanmıştır.
- Hopa Limanı'nın altyapısının yetersiz olduğu belirtilmiş, sektör temsilcilerinin bu anlamda kamuoyu oluşturması talep edilmiştir.
- Çıldır-Aktaş hattında TIR kuyruğunun Bölge Müdürlüğü'nün gündeminde olduğu iletilmiş ve alternatif uygulamaların araştırıldığı aktarılmıştır.
- Veteriner hekim kontrolleri ve zirai karantina konularında 7/24 uygulama esasına uyulmadığı bildirilmiş, ticaret erbabının Tarım ve Orman Bakanlığı ile İl Tarım ve Orman Müdürlüğü kapsamında girişimlerde bulunması önerilmiştir.
- Bölgenin bir gümrük laboratuvarına ihtiyaç duyduğu ifade edilmiş, Trabzon ya da Samsun'da böyle bir laboratuvar müdürlüğü'nün kurulmasında fayda olacağı dile getirilmiştir.
- Sarp Gümrük Müdürlüğü ile söz konusu gümrük müdürlüğünden sorumlu zirai karantina denetmenleri sayısının oldukça az olduğu vurgulanmıştır.
- Aktaş Gümrük Müdürlüğü'nün sahasının müsait olduğu, bu sebeple bölgeye zirai karantinaya ilişkin bir alanın inşa edilebileceği bildirilmiştir.

TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI KOORDİNASYON
KOMİTESİ

d) İSTANBUL GÜMRÜK VE DIŞ TİCARET BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

İstanbul Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü toplantısı, 17 Şubat 2021 tarihinde çevrimiçi olarak Bölge Müdürü Yalçın ÖZDEN başkanlığında gerçekleştirilmiştir.

Toplantıda Dile Getirilen Hususlar:

- İhracatta, özellikle liman gümrük müdürlüklerinde, elleçlemeye ilişkin izin taleplerinin olumsuz değerlendirildiği dile getirilmiştir.
- Cezalara dair yapılan itirazların Bölge Müdürlüğü incelemesi sonrasında genel uygulama olarak yargıya gidildiği ve yargı süreci sonrası yükümlü lehine kararlar alındığı aktarılmıştır.
- Muratbey Gümrük Müdürlüğü dahilinde 4 adet Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikası (YYS) sahibi firmanın faaliyet gösterdiği dile getirilmiş, bu firmaların yetersiz teminattan dolayı belgelerini kullanmaktan kaçındığı aktarılmıştır.
- Gümrükler Genel Müdürlüğü'nün 04.02.2021 tarihli ve 2021/5 sayılı "Dahilde İşleme İzni Kapsamı Kıymetli Maden İthal ve Süreler" konulu Genelgesi kapsamında getirilen "*Dahilde işleme izninin, ithal eşyası Türkiye Gümrük Bölgesine getirilmeden alınması gerekmektedir.*" hükmünün, süre kaybı ve maliyetlere yol açtığı bildirilmiştir.

e) GAP GÜMRÜK VE DIŞ TİCARET BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

GAP Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü toplantısı, 18 Şubat 2021 tarihinde çevrimiçi olarak Bölge Müdürü Mehmet Tuncay BAYRAKTAR başkanlığında gerçekleştirilmiştir.

Toplantıda Dile Getirilen Hususlar:

- Bölge Müdürlüğünün bir gümrük laboratuvarına ihtiyaç duyduğu bildirilmiştir.
- Gümrükler Genel Müdürlüğü'nün 15.09.2019 tarihli ve 2019/16 sayılı "Suriye ile Ticarete Verilecek Gümrük Hizmetleri" başlıklı genelge ekinde yer alan eşya listelerinin Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu (GTİP) olarak yeniden düzenlenerek yayımlanmasında fayda olduğu dile getirilmiştir.
- Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsü (YYS) çerçevesinde Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliği ile ilgili Tebliğin sadeleştirilmesi gerektiği vurgulanmış ve yerinde gümrükleme izni sahibi firmaların varış bildirimini yapma yöntemine ilişkin bölgede soru işareti olduğu dile getirilmiştir. Diğer taraftan, YYS-I ve YYS-II uygulamalarının genişletilerek mümkün olduğu ölçüde Onaylanmış Kişi Statüsü Belgesi (OKSB) uygulamasına son verilmesi önerilmiştir. Uygulamanın devam etmesi durumunda ise OKSB'de kriter farklılaştırılmasına gidilmesi ve mavi hat kullanan firmalardan kapasite raporu istenmesi konusu dile getirilmiştir.

TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI KOORDİNASYON
KOMİTESİ

TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI KOORDİNASYON KOMİTESİ

Şeffaflık Çalışma Grubu

Madde No. 30 – Bölgesel Bilgilendirme Toplantıları

f) EGE GÜMRÜK VE DIŞ TİCARET BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

Ege Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü toplantısı, 24 Şubat 2021 tarihinde çevrimiçi olarak Bölge Müdürü Aliye ÖZTÜRK başkanlığında gerçekleştirilmiştir.

Toplantıda Dile Getirilen Hususlar:

- Gümrük taşra teşkilatı ve özel sektör temsilcileri tarafından bu tarz toplantıların yaygınlaştırılmasını talep ettikleri bildirilmiştir.
- Yükümlüler tarafından benzer bilgilerin girilmesinden dolayı, Serbest Bölgeler Bilgisayar Uygulama Programı (SBBUP) ile Bilgisayarlı Gümrük Etkinlikleri (BİLGE) entegre edilmesinin faydalı olacağı dile getirilmiştir.
- Geri gelen eşyada, ihracat sırasında verilen ihracat desteklerinin geri alınması gerektiği ve bu durumun tespiti ile desteklerin kaldırılmasının ancak yazışmalarla gerçekleştirildiği; bu sebeple ortak bir sisteme ihtiyaç duyulduğu aktarılmıştır.

g) GÜRBULAK GÜMRÜK VE DIŞ TİCARET BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

Gürbulak Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü toplantısı, 25 Şubat 2021 tarihinde çevrimiçi olarak Bölge Müdürü Kadri KARAKUŞ başkanlığında gerçekleştirilmiştir.

Toplantıda Dile Getirilen Hususlar:

- Gürbulak Sınır Kapısının en fazla işlem yapılan dördüncü sınır kapımız olduğu, Dilucu Sınır Kapımızda olduğu gibi YİD modeli modernize edilen altyapısının birkaç ay içerisinde tamamlanacağı, "Ticaretin Kolaylaştırılması" anlayışı çerçevesindeki "varış öncesi bildirim" uygulaması ile "transit araç takip programı"nın gümrük işlemlerinin daha hızlı ve etkin hale getirilmesine önemli katkıları olduğu belirtilmiştir.
- Sınır kapılarında nakdi ödeme işlemlerine son verilmesinin, gümrük işlemlerinin sağlıklı bir şekilde yürütülmesine büyük katkı sağlayacağı ancak teknik altyapının tamamlanamamış olması nedeniyle bu projenin hayata geçirilmediği aktarılmadığı bildirilmiştir.
- Diğer paydaşların da ticaretin kolaylaştırılması prensipleri ve anlayışıyla hareket etmelerinin önemli olduğu, bu çerçevede örneğin sehven iç gümrüklere sevk edilen tarım ürünlerinin Tarım ve Orman Bakanlığı (TOB) yetkililerince tekrar giriş yapılan sınır kapısına gönderilmek yerine iç gümrüklerde işlem yapılması gerektiği ifade edilmiştir.
- Tarım ve Orman Bakanlığı yetkililerince, 2014 sonrası ihdas edilen mevzuat uyarınca, zirai karantina işlemlerinin sınır gümrük kapılarında yapılması gerektiği, iç gümrük kapılarında denetleme yapmanın mümkün olmadığı belirtilmiş, Dilucu Gümrük Müdürü tarafından belirtilen istisani durumların önlenmesi için tek pencere sistemi çerçevesinde gerekli teknik düzenlemelerin yapılarak tarım ürünlerinin zirai karantina açısından denetimlerinin sadece sınır kapısında yapılmasına cevaz verebilecek bir sistemin kurulması gerektiği ifade edilmiştir.

TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI KOORDİNASYON
KOMİTESİ

TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI KOORDİNASYON KOMİTESİ

Şeffaflık Çalışma Grubu

Madde No. 30 – Bölgesel Bilgilendirme Toplantıları

- Sınır Ticareti Kapsamında istenen belgelerin sayılarının fazlalığı dile getirilmiş, sınır ticaretinin kolaylaştırılması talep edilmiştir.
- Tekstil ve mobilya sektöründeki ihtisas gümrüğü uygulamasının ticareti zorlaştırdığı belirtilmiş, ayrıca zirai karantina denetimlerinin Van Yüzüncü Yıl veya Bitlis Eren Üniversitesi ile yapılacak bir protokol kapsamında, bu illerimizdeki üniversitelerin laboratuvarları marifetiyle yapılması önerilmiştir.
- Nahçıvan Özerk Cumhuriyetindeki transit geçiş ücretlerine yapılan çok yüksek fiyat artışlarının Azerbaycan'la Türkiye arasındaki ticareti olumsuz etkilediği, ayrıca İran geçişlerinde İranlı yetkililerce ilk giren ilk geçer prensibine uyulmadığı belirtilmiştir.

h) ORTA AKDENİZ GÜMRÜK VE DIŞ TİCARET BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

Orta Akdeniz Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü toplantısı, 3 Mart 2021 tarihinde çevrimiçi olarak Bölge Müdürü Ceylan ER başkanlığında gerçekleştirilmiştir.

Toplantıda Dile Getirilen Hususlar:

- Taşucu Gümrük Müdürlüğü sahasında, bölgenin işlem yükü göz önünde bulundurularak, bir liman devreye alınabileceği aktarılmıştır.
- Çukurova Bölgesel Havalimanı'nın yolcu ve kargo işlemleri için kullanılabileceği aktarılmıştır.
- COVID-19 pandemisinin demiryoluyla ticaretin önemini ortaya çıkardığı vurgulanarak, Bölge Müdürlüğü genelinde yapılacak yatırımlarla, demiryolu ticaretinin hacminin arttırılabileceği aktarılmıştır.
- Özel fatura uygulamalarının BİLGE sistemine entegre edilmesiyle birlikte Gümrükler Genel Müdürlüğü'nün 29.02.2019 tarihli ve 2019/5 sayılı "İhracat İşlemleri" genelgesinin kaldırılmasının düşünülebileceği bildirilmiştir.
- İthalat işlemlerinde, özellikle tarım eşyasına ilişkin muayene işlemlerinde, zirai karantina işlemleri ile gümrük hat kontrollerinin iki kez yapıldığı, bu sebeple liman işletmeleri tarafından iki işlem bedeli tahsil edildiği dile getirilmiş ve bu iki işlemin birleştirilebileceği aktarılmıştır.
- Pamuk tipi eşya çerçevesinde yapılacak işlemlerin Serbest Bölge Bilgi Formu'na tanımlı olmadığı, bu doğrultuda belgelerin sistemde açık kaldığı aktarılmıştır. Konuya ilişkin olarak, pamuk ihracatında Tek Pencere Sistemi'nden 2016/48 sayılı genelge kapsamında alınan "0980 kodlu TPS-Pamuk İhracat" belgesinin TPS kodu yerine TAREKS ID olarak ihracat beyannamesinin 44 numaralı "Ek Bilgi ve Belgeler" kutucuğuna yazıldığı, bunun sebebinin ise tüm elektronik gümrük sistemlerinde "Satışa Esas Miktar" bölümünün "Adet" olarak tanımlanmasından kaynaklandığı bildirilmiştir.

TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI KOORDİNASYON
KOMİTESİ

TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI KOORDİNASYON KOMİTESİ

Şeffaflık Çalışma Grubu

Madde No. 30 – Bölgesel Bilgilendirme Toplantıları

i) ORTA ANADOLU GÜMRÜK VE DIŞ TİCARET BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

Orta Anadolu Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü toplantısı, 4 Mart 2021 tarihinde çevrimiçi olarak Bölge Müdürü Havva EKSİLMEZ başkanlığında gerçekleştirilmiştir.

Toplantıda Dile Getirilen Hususlar:

- İhracatta dijital gümrük uygulamalarının ithalat süreçlerine de aktarılması gerektiği bildirilmiştir.
- Gümrük Eşya Takip Ve Beyanname İşlemleri Sorgulama (GET-APP) uygulamasında özet beyan aşamasında yükümlülerle daha fazla bilgi paylaşılması gerektiği ve düzeltilmiş beyannamelerin tescilli nihai hallerinin GET-APP üzerinden görülmesinde sıkıntı yaşandığı aktarılmıştır.

j) DOĞU MARMARA GÜMRÜK VE DIŞ TİCARET BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

Doğu Marmara Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü Taşrada Farkındalık Toplantısı 3 Ocak 2022 tarihinde Bölge Müdürü Yaşar Yaman OCAK başkanlığında gerçekleştirilmiştir.

Toplantıda Dile Getirilen Hususlar:

- Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsü sahibi firmaların işlemlerini genel itibarda Derince ve Dilovası Gümrük Müdürlükleri özelinde gerçekleştirildiği vurgulanmış, söz konusu firmaların Amerika Birleşik Devletleri Ek Mali Yükümlülük (EMY) ve Rusya Federasyonu'ndan gerçekleştirilen Form A kapsamı kömür ithalatı kapsamında sıkıntı yaşadığı bildirilmiştir. Genel itibarda, Gümrük Yönetmeliği Geçici Madde 16'da yapılan değişiklikle sorunun çözüldüğü aktarılmıştır.
- Bölge'de yer alan Karasu Limanı'nın taşımacılık anlamında yüksek bir potansiyele sahip olduğu iletilmiş, Kapıkule Sınır Kapısı'nda yaşanan yoğunlukları büyük ölçüde azaltabileceği dile getirilmiştir. Karasu Limanı'nın kullanımının artırılmasıyla, Köstence Limanı'na erişim sağlanmasıyla birlikte Avrupa'ya devam edecek sevkiyatların geçişlerini kolaylaştıracağı aktarılmış ancak limanın gelişiminin yavaş olduğu bildirilmiştir. Bu çerçevede, firmalar özelinde girişimlerde bulunulmasında fayda olduğu iletilmiştir.
- İzahat konusu ile itiraz konularında, Bölge Müdürlüğü'nde izahata ilişkin toplamda 4 başvuru olduğu dile getirilmiştir. Bağlantı İdareleri özelinde, itiraz ve Ek Tahakkuk Ceza Kararları özelinde çalışan personelin Dış Ticaret, Tarife, Kıymet ve Vergiler (DTKV) Servislerinde ve Ekonomik Etkili Gümrük Rejimleri (EEGR) Servislerinde sürekliliğin sağlanmaya çalışıldığı dile getirilmiştir. Rotasyonun taşra teşkilatının bir gerçeği olduğu vurgulanmış ancak Bölge Müdürlüğü bağlantı idareleri nezdinde görevlendirilen personelin tecrübelerinden faydalanılması amacıyla aynı serviste görevlendirilmesinin yapıldığı aktarılmıştır.

TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI KOORDİNASYON
KOMİTESİ

TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI KOORDİNASYON KOMİTESİ

Şeffaflık Çalışma Grubu

Madde No. 30 – Bölgesel Bilgilendirme Toplantıları

- Toplantıda, gümrük mevzuatı nezdinde yükümlülerin kazandığı basitleştirilmiş usul kullanım haklarının, Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsü dışında kalan firmalara da genişletilmesinin yollarının aranması gerektiği bildirilmiştir.
- Transit gümrük işlemleri kapsamında, gümrük idaresi ile Tarım ve Orman Bakanlığı'nın "Hayvan Bilgi Sistemi" (HBS) sisteminin uyumlu çalışmadığı dile getirilmiştir. İhracat ve ithalat işlemleri kapsamında böyle bir sıkıntının yaşanmadığı, transit işlemleri nezdinde geçersiz ya da sahte belge ile karşılaşılabilirdiği, bu sebeple transit belgelerinin tam elektronikleştirilmesinin yararlı olacağı dile getirilmiştir.

k) İPEKYOLU GÜMRÜK VE DIŞ TİCARET BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

İpekyolu Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü Taşrada Farkındalık Toplantısı 4 Ocak 2022 tarihinde Bölge Müdürü Alp GİRAY başkanlığında gerçekleştirilmiştir.

Toplantıda Dile Getirilen Hususlar:

- COVID-19 pandemisi çerçevesinde Irak'la olan ticaret hacmimizin %4.7 azaldığı aktarılmıştır. Irak'ın Dünya Ticaret Örgütü üyesi olmaması ve Irak'ta iki siyasi otoritenin yer almasının gümrük işlemlerinde kullanılan belgeler açısından sorun yarattığı ve gerçekleştirilen ticarete zarar verdiği vurgulanmıştır.
- Habur Sınır Kapısı'nda personelin yeterli olmadığı aktarılmış, özellikle bozulabilir nitelikteki eşyada uzun süreli muayenelerden kaynaklı gecikmeler yaşanabildiği bildirilmiştir. Bu konuda hassasiyet gösterilmesi ve Tarım ve Orman Bakanlığı'nın personeliyle işbirliğinin yoğunlaştırılması hususu vurgulanmıştır. Irak ve İran tarafından yapılacak olan işlem değişikliklerine dair bilgiye erişimin çok zor olduğu dile getirilmiş, bu konuların güncel olarak Bölge Müdürlüğü internet sitesinde yayımlanmasının faydalı olacağı dile getirilmiştir. Habur özelinde, ÖTV'siz akaryakıt talebinde ayrıca bulunulmuştur.
- Bölge özelinde ayrıca, Ovaköy Gümrük Müdürlüğü'nün faaliyete geçmesiyle birlikte Suriye ile Irak bağlantısının kurulabileceği dile getirilmiştir.
- Bölgede konuşlanmış olan ticaret erbabının oldukça tecrübeli olduğu ancak ilk defa ihracat yapacak ticaret erbabına yoğun eğitim verilmesi gerektiği bildirilmiştir.
- Bölge özelinde özel sektör temsilcileri tarafından bilgilendirme toplantılarının daha fazla yapılması ayrıca vurgulanmıştır.

l) ORTA KARADENİZ GÜMRÜK VE DIŞ TİCARET BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

Orta Karadeniz Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü Taşrada Farkındalık Toplantısı 5 Ocak 2022 tarihinde Bölge Müdürü Ersin BAŞARAN başkanlığında gerçekleştirilmiştir.

Toplantıda Dile Getirilen Hususlar:

TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI KOORDİNASYON
KOMİTESİ

TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI KOORDİNASYON KOMİTESİ

Şeffaflık Çalışma Grubu

Madde No. 30 – Bölgesel Bilgilendirme Toplantıları

- Bölge Müdürlüğü'nün görev sahasının 7 ilde 8 gümrük idaresini kapsadığı aktarılmış, işlemlerin büyük bir çoğunluğunun Samsun'a yoğunlaştığı bildirilmiştir. Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsü sahibi firma sayısının 4 olduğu ayrıca aktarılmıştır. İşlem ve eşya çeşitliliğinin az olduğu Bölgede, gümrük idaresi ile vergi dairesi, veteriner sınır kontrol müdürlüğü ve zirai karantina müdürlüğü arasındaki işbirliği etkin olduğu dile getirilmiştir.
- Rusya Federasyonu yönünde yaş meyve ve sebze ihracının, Bölge Müdürlüğü'nde oldukça yoğun gerçekleştirildiği bildirilmiş, bu sebeple özellikle Rusya Federasyonu tarafından gerçekleştirilen geri gönderme işlemleri sonrası, gümrük idarelerinde yoğunluk yaşandığı aktarılmıştır. Bu konuya ilişkin olarak, yurtdışı mevzuat değişikliklerine dair bilgilendirmenin daha hızlı yapılması gerektiği ve ayrıca Bölge Müdürlüğü internet sitesinde yayınlanabileceği aktarılmıştır. Konuya dair Rusya Federasyonu gümrük yetkilileri ile Bölge Müdürlüğü makamları arasında bir istişare mekanizmasının kurulması gerektiği dile getirilmiştir.
- Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsünün kapsamının, gümrük işlemlerinden sorumlu diğer kamu kurum ve kuruluşlarına genişletilmesi gerektiği aktarılmıştır. Özellikle, bölgedeki Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsü sahibi firmaların tarım ürünleri ticaretiyle uğraştığı, bu sebeple tarım ürünlerinin Statü kapsamına alınmasının faydalı olacağını düşünüldüğü dile getirilmiştir. Aynı zamanda, bölge özelinde ticaret erbabının Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsü bilincinin artırılması amacıyla toplantılar gerçekleştirilebileceği aktarılmıştır.
- İhracatın büyük bir çoğunluğunun yaş meyve ve sebze olmasından dolayı, ihracattaki zirai karantina kontrollerinin tarladan başlatılmasının, ihracat sürelerini kısaltacağı iletilmiştir. Benzer şekilde, bitki sağlığı sertifikalarının elektronik ortama alınması gerektiği vurgulanmıştır.

m) ULUDAĞ GÜMRÜK VE DIŞ TİCARET BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

Uludağ Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü Taşrada Farkındalık Toplantısı 6 Ocak 2022 tarihinde Bölge Müdürü Hüseyin ŞANVERDİ başkanlığında gerçekleştirilmiştir.

- Bölgede, Bursa Kalkınma Ajansı ve Bursa Ticaret ve Sanayi Odası el birliği ile bir Dış Ticaret Merkezi inşa edildiği, küçük ve orta ölçekli işletmelerin ihracat teşvik edilmesi konusunda çalışmalar yapacağı dile getirilmiş ve merkezin her türlü bilgilendirme faaliyeti için kullanılabilmesi aktarılmıştır.
- Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsü mevzuatının basitleştirilerek, daha fazla firmanın sisteme katılımının önünün açılması gerektiği bildirilmiştir. Aynı zamanda, sisteme katılım şartlarından olan ISO 9001 ve ISO 27001 gerekliliklerinin kaldırılması gerektiği aktarılmıştır. Onaylanmış Kişi Statü Belgesinde yer alan faydaların, Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsü dahil edilerek sistemin genişletilebileceği ve küçük ve orta ölçekli işletmelerin dar kapsamlı olarak Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsü faydalarından yararlanabileceği dile getirilmiştir.

TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI KOORDİNASYON
KOMİTESİ

TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI KOORDİNASYON KOMİTESİ

Şeffaflık Çalışma Grubu

Madde No. 30 – Bölgesel Bilgilendirme Toplantıları

n) BATI MARMAMA GÜMRÜK VE DIŞ TİCARET BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

Batı Marmara Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü toplantısı, 10 Ocak 2022 tarihinde çevrimiçi olarak Bölge Müdürü Temel AKKUŞ başkanlığında gerçekleştirilmiştir.

Toplantıda Dile Getirilen Hususlar:

- Tek pencere sistemi çok verimli bir şekilde çalışmakla beraber, diğer kurumlarla koordinasyonda sıkıntılar yaşanabildiği; tek pencere sisteminin yanı sıra kurumsal bir bütünlük sağlamak açısından **gümrük idarelerinde farklı kurumlarda çalışan personelin de istihdam edilmesiyle aynı kurum altında farklı görevlerin de icra edilmesi halinde tek pencere sisteminin hızlanacağı**, yirmi dört saat hizmet verilmesinin sağlanabileceği ve süre maliyetlerin önemli oranda düşeceği vurgulanmıştır.
- Gümrük idaresinden 24 saat hizmet alınabildiği fakat tarım idaresi ile senkronize olmak açısından önemli sıkıntılar yaşandığı, **Tarım ve Orman Bakanlığının denetimine tabi ürünlerin denetiminin gecikmesinden kaynaklı önemli maliyetlerle karşılaşıldığı, gümrük idaresine benzer şekilde tarım denetimleri için de mesai ücreti yatırılarak 24 saat hizmet alınmasının talep edildiği** aktarılmıştır.
- Tek pencere sistemine geçilmekle beraber, dış ticarete istenen belgelerin azaltılamadığı, yine mesai saatlerinin uyumlaştırılmadığı, kurumlar arasındaki iletişim sorunlarının devam ettiği, bu konuda son yapılan belge ve maliyetlerin azaltılmasına yönelik çalışmadan da somut bir sonuç alınmadığı;
- Fazla mesai konusundaki sorunun diğer idareler açısından henüz çözüme kavuşturulamadığı, burada kanundan kaynaklanan bir açmazın olduğu, bunun çözülmesi gerektiği;
- Farklı kurumların aldığı ücret ve harçların konsolide edilmesinin henüz sağlanamadığı, YYS'nin gümrüklerin modernleşmesinde çok önemli bir aşama olmakla beraber, tüm kurumların buna dahil edilmesi halinde anlamlı ve verimli olacağı;
- YYS sahibi firma sayımız artırabilirse, bütün işlemleri kayıtlı yapma imkanı yaratılabilirse, diğer kurumların belgeleri de beyana bağlı yapabilirse, nispeten daha avantajlı bir noktaya gelinebileceği; tek penceredeki bütün belgeleri fazla mesai oluşturmadan yapabilirse firmalar, yerinde gümrüklemelerin böyle bir avantajından faydalanılırsa pek çok sorunun en azından o firmalar nezdinde çözülebileceği;
- TSE denetimleri ile ilgili sorunlarla karşılaşıldığında idare tarafından personel ve altyapı sorunlarının ileri sürüldüğü, bu konuların öncelikle ele alınmasının beklendiği,
- Bölgede yaşanan birçok sorunun ikili ilişkilerle çözülmeye çalışıldığı fakat kurumsal olarak çözülmesinin gerektiği;

TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI KOORDİNASYON
KOMİTESİ

TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI KOORDİNASYON KOMİTESİ

Şeffaflık Çalışma Grubu

Madde No. 30 – Bölgesel Bilgilendirme Toplantıları

- Tarım ve Orman Bakanlığı altında Veteriner Sınır Kontrol Müdürlüklerinin 7/24 çalışırken İl Müdürlüklerinde normal mesainin geçerli olduğu; aynı Bakanlığın altında doğrudan merkeze bağlı taşra teşkilatı olması nedeniyle farklılıklar yaşandığı; Tekirdağ'da Zirai Karantina Müdürlüğünün kurulması kararının Bakanlar Kurulundan geçmekle beraber henüz hayata geçirilmemesinin sorunun esas kaynaklarından bir tanesi olduğu; bu görevin şu anda Tarım İl Müdürlüğü altında yürütülmeye çalışılıyor olduğu, Tarım İl Müdürlüğü altında hem ülke içine hitap edebilmenin hem sınırlara hitap edebilmenin zor olduğu; Sınır Kontrol Müdürlüğünde işe daha adapte olma, uluslararası mevzuatı, gümrük mevzuatını daha iyi anlama kavrama imkanı olduğu, bu anlamda Batı Marmara'daki çözümün Zirai Karantina Müdürlüğünün faaliyete geçirilmesi olduğu;
- **İl Tarım Müdürlüğünde özellikle gıda kontrol şubesinde personel eksikliği bulunduğu**, numune alımlarının geciktiği, bunun da ciddi demuraj maliyetlerine sebep olduğu ve süreleri uzattığı;
- YYS sahibi firmaların izinleri edinmesinde bir istisna sağlanabilir mi, eşya teslim edildikten sonra izinler alınabilir mi konusunun araştırılması gerektiği,
- Şu an gümrüğün iş yükünü artıran en önemli unsurun kontrollerin eşya gümrükteyken yapılmasından kaynaklı olarak diğer kurumların iş yükünden kaynaklandığı, **Sağlık Bakanlığı ile Tarım ve Orman Bakanlığı mevzuatından kaynaklanan denetimlerin ürünü piyasaya sürmeden önce ama gümrükten sonraki bir aşamada yapılmasının sağlanmasında zaman maliyeti açısından fayda olacağı**, yine piyasa gözetimi ve denetiminin daha aktif olarak kullanılmasının gerektiği; ihracatın önemli bir girdisi ithalat olduğu için bu süreçlerde yaşanan gecikmelerin ihracatı da doğrudan etkilediği;
- Bölgedeki firmaların büyük bir çoğunluğunun onaylanmış kişi statüsü ile işlemlerini yürüten firmalar olduğu, pandemi döneminde işgücünde azalmalar, işten çıkarmalar ve asgari ücrete bağlı olarak önümüzdeki dönemde daha çok otomasyona geçip çalışan sayısını azaltmaya gidebilecek olan sanayicimizin de olabileceği; bu noktada onaylanmış kişi statüsü tebliğinin 100 işçi istihdam etme şartının da gözden geçirilmesi gerektiği, daha çok mavi hatta tabi firma sayımızın dolayısıyla da ihracatımızın artırılmasını öngördüğümüz şu günlerde destek anlamında istihdam sayısının daha makul bir seviyeye indirilmesinin faydalı olacağı;
- Bazı ürünlerin ithalatta denetiminin TAREKS kapsamında TSE'ye düştüğü; ciddi anlamda personel eksikliği yaşandığının vakia olduğu; İstanbul bölgeselinin özellikle bu konuda daha çok mağdur olduğu, buna destek adına bir havuz sistem oluşturulduğu, böylece artık bütün Türkiye'de dosya incelendiği, havuz personelinin sayısı artırıldıkça bölgedeki yoğunluk daha da azalacağı, zaten heyetlerin planlanması konusunda bir sıkıntı bulunmadığı yok, fakat **ürünlerin heyette beklemesi ve evrak eksikliklerin tamamlanması için verilen ek sürelerle birlikte 120 güne varan beklemelemler yaşandığı; burada esasen firmalardan kaynaklı bir mağduriyet olduğu, ürünlerin bilinçsizce satın alındığı ve güncel olmayan standartlarda ürün getirildiği**, dokümantasyon eksikliğinin ancak gümrükte fark edildiği; firmaların yurtdışında bu ürünü imal eden firmalardan belge talebinde bulunduğu, fakat

Türkiye'deki genel ithalatçıların bu ürünlerin belgesini temin etmekte sorun yaşadığı, belgelere ulaşılamaması halinde ürünlerin deneye yollandığı bundan da ilave gecikme yarattığı ve bir mağduriyet olduğu ve ürün TSE de beklediği için de TSE bekletiyor gibi görüldüğü, halbuki ilk başta bilinçli bir şekilde ve doğru evraklarla getirilmesinin temin edilmesi halinde işlerin hızlanacağı; **bu konuda bilgilendirme ve bilinçlendirme eğitimi veya toplantısı yapılması gerektiği**, TSE'nin işbirliğine hazır olduğu;

- TSE tarafından GTİP bazında genelge ekinde istenen belgelerin açıkça yazdığı, gümrük firmalarının bunu bildiği; fakat en büyük sıkıntının, ürün gelmediği için örneğin üzerinde etiketi olmadığı ürün geldikten sonra fark edildiği ve bu aşamada teminin zor olduğu, etiket sorununun özellikle CE genelgesi kapsamında en çok karşılaşılan sorun olduğu, bunun direkt ret nedeni olarak değerlendirildiği, dolayısıyla ilgili ürünü ülkeye getirme, yükleme, nakliye ve geri gönderme maliyeti düşünüldüğünde firmalara önemli bir yük getirdiği; Gümrük müşavirleri de olaya ilk aşamada müdahil olmadıkları, eşya geldikten sonra müdahil oldukları için ancak ithalatçının doğrudan kendisinin bilgi sahibi olmasının gerektiği, fakat kimi durumlarda ithalatçının da ürün gelmeden bunu bilemeyebileceği, dolayısıyla özellikle bu etiketle ilgili sorun için yeni bir mevzuat düzenlenebileceği; **Bakanlık ve TSE'nin belki ortak bir proje geliştirebileceği ya da çıkış ülkelerinde bu kontroller yapılması seçeneğinin gündeme gelebileceği, yahut uluslararası sertifikasyon sistemlerinden yararlanarak ürünlerin böyle bir sertifikayla gelmesi seçeneğinin değerlendirilebileceği**, nitekim, bazı firmaların kaynak ülkede laboratuvar kurarak orada işlemleri yapma yoluna gittikleri, bu tür yatırımların da çözüm olabileceği;
- AB ülkelerinden gelen ürünler önceden TAREKS'den muaf iken sonradan kırmızı hatta düşmeye başladığı, orada ciddi problemler yaşandığı, AB ile standartta nasıl anlaşılmasının soru işareti doğurduğu; standartların AB'den alındığı, dokümanların bir türlü uyuşmadığı hem firmalarımızın hem TSE'nin hem de AB üretici firmanın dokümanlarının uyumlu olmayabildiği, bu uyumun önden sağlanması gerektiği, gümrükte en çok süreyi ve maliyeti alan konuların başında bunun geldiği;
- TSE'nin testleri doğrudan yapmasının mümkün olup olmadığının araştırılmasında fayda görüldüğü, tek tek eşyada mümkün olmayabileceği fakat toplu ürünlerde buna gidilebileceği; bir makinanın örneğin belli bir standardı var ise TSE'deki mühendislerin istisnai durumlarda test yoluyla bunun için bir belge verebilecekleri, bugünkü uygulamada belge eksikliği nedeniyle doğrudan ret kararları verildiği,
- Özellikle yeşil hat uygulamalarında, YYS'nin en yoğun kullanıldığı uygulamalarda, sonradan kontrol sisteminin geçerli olduğu, eşyanın ithalatında herhangi bir gümrük işlemi uygulanmayıp teftiş elemanlarınca sonradan kontrole tabi tutulmasının sözkonusu olduğu; burada bir eşyanın sonradan kontrolde 12 bazda GTİP'inin değişmesi durumunda, gümrük idaresi düzeltme yapmaya çalıştığında BİLGE sisteminin, tek pencere sisteminden alınan belge ile beyannamede düzeltilmek istenen GTİP'inin birbirinden farklı olduğu yönünde bir uyarı verdiği ve değişikliğe izin vermediği; müşavirlik firmaları yeni tespit edilen GTİP'e göre TSE'ye yönlendirildiği ve GTİP'in düzeltilmesi yönünde yazı yazıldığı zaman ise izni veren makam TSE'nin GTİP değişikliği yapmadığı, gerekçe olarak işlemi bitmiş bir izin üzerinde GTİP değişikliği

yapılmadığının söylendiği, eşyanın direktifleri birbiriyle uyumluysa o iznin o GTİP içinde kullanabileceğinin ifade edildiği, ancak, BİLGE sisteminin bu yönde aşamadığı, beyannamelerin sistem üzerinden düzeltilmediği, yazışmalarla düzeltilmeye çalışıldığı ve bu tür beyannamelerin ancak tutanakla kapatılabildiği; yazışmalarla düzeltilmesinin ciddi zaman aldığı; yeni bir tarife tanımını gerektirmediği halde sistemin tarifeyi düzeltme şansı vermediği, örneğin TSE'nin buzdolabına CE izni verdiği, GTİP'nin TSE'nin konusu olmadığı fakat ürünün tek kapılı, çift kapılı vs. olabildiği, bunların her birinin farklı GTİP numarası aldığı, eğer farklı bir GTİP ile başvuruldu ise ürünün işlemleri de bittiği için GTİP'de herhangi bir düzeltme yapılamadığı, bir şekilde yazışmalarla çözülüyor ama bir buçuk yıla varan yazışmalardan söz edildiği ve bu dönemde bu beyannamelerin sistemde açık görüldüğü ve takibi de gerektiği için ayrıca bir iş yükü oluştuğu; bunun fasılın değişmediği alt pozisyonların değiştiği durumlarda sözkonusu olduğu, TSE'nin esasında uygunluğu eşyaya verdiği, dolayısıyla burada **muayene memuruna sekizli bazda bir değişiklik olmaması durumunda bir inisiyatif alma yetkisi verilebileceği**, konunun defaatle Bakanlığa da aktarıldığı fakat yeni CE tebliğinde de bu konuda bir düzenleme öngörülmediği;

- Antrepolardan yapılan transitlerde sorun yaşandığı, geçici depolama veya limanlardan aktarma yapılırken bir problem olmadığı çünkü gümrük idaresindeki gözetim memurları nezaretinde bu işlemlerin yapıldığı, fakat antrepodan yapılan transitlerde transiti serbest bırakan ve mühürünü takanın aslında YGM (yetkilendirilmiş gümrük müşaviri) olmasına rağmen bunları gümrük idarelerinin sisteme girmek zorunda kaldıkları, bununda bazı sıkıntılara yol açtığı: örneğin idare eşyayı serbest bırakmasına rağmen aracın hiç antrepoya girmediğinin ortaya çıkabildiği, araç serbest bırakıldığında hiç yüklenmemiş olabildiği, aracın on gün veya verilen süre içerisinde varış gümrüğüne gitmemiş olabildiği, dolayısıyla ortak transit sözleşmelerine göre araştırma usulleri otomatik olarak çalıştırıldığından, araştırmaların başlatıldığı, bunlara cevap verilmeyince de asıl sorumlulardan bilgi belge talep edildiği, alternatif kanıt istendiği; bu sıkıntılara karşın Bakanlığa bir öneri iletilindiği, burada **YGM'lere yetki verilmesinin talep edildiği**; sistem üzerinden muayene memuru eşyanın teminatını onayladıktan sonra serbest bırakma işlemini fiiliyatta nasıl YGM'ler yapıyor ise sistem üzerinden de onlar yaparsa en azından araç antrepodan serbest bırakıldığı an sistemde de aynı tarihte serbest bırakılmış olacağı ve bu sıkıntılarının önüne geçileceği; aksi takdirde transitte işlemlerin uzamasına, transit evraklarının daha sonra iptal edilmesine ve araştırma usullerinin başlatılmasına, iş yüküne ve zaman maliyetine sebep olunduğu; YGM'lere bu konuda itimat edilerek yetkinin verilmesini önerildiği, aracı yüklemek, mühür takmak, serbest bırakmak hepsi zaten YGM'ler tarafından yapılabildiği;
- Yerinde gümrüklemede de benzer bir husus var: firma tarafından iki yük konulduğunda dahilde işleme tabi ise idareye gitme zorunluluğu olduğu, düz ihracatsa kendi yaptığı, orada da kaotik bir durum yaşandığı, YGM sistemi varsa bu yetkinin de ona verilmesi gerektiği ya da firma YYS'li ise kendi beyanının esas alınması gerektiği; kolaylıkla birkaç alternatif geliştirilebileceği, fakat idarede bu konuda sistemin güvenliği konusunda bir tereddüt yaşandığının anlaşıldığı; YGM'ler tarafından işlemler hatasız yapılabilirse belki idarede güven sorunu yaşanmayacağı ve inisiyatif alabilecek, şu an yaşanan tereddüdün biraz da geçmişteki kötü örneklerden kaynaklandığı;

TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI KOORDİNASYON
KOMİTESİ

TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI KOORDİNASYON KOMİTESİ

Şeffaflık Çalışma Grubu

Madde No. 30 – Bölgesel Bilgilendirme Toplantıları

- Tek pencere sisteminden alınan uygunluk belgelerinin, örneğin buğday ithalatında daha önce DİR kapsamında gelen bir buğdayın kati ithalata çevrilmesi istendiğinde sistemin buna izin vermediği, 'bu belge kullanılmıştır' uyarısı verdiği, Tarım ve Orman Bakanlığı'nın aynı eşya için ikinci bir uygunluğu vermediği bu nedenle bu beyannamelerin onu ancak tutanakla kapatılabildiği; farklı eşya tanımının yönetmelikte zaten olduğu, buna göre farklı eşyaya sekizli tarife pozisyonunda değişen eşya denildiği; o nedenle 12'li tarifeyi aramamak gerektiği ve yeni bir uygunluk belgesine ihtiyaç olamadığı; daha önce DİR kapsamında kullanılan belgenin aynı eşya için kati ithalat için de kullanılabilmesi gerektiği, **BİLGE sisteminde bir düzenlemeyle bu düzeltmelerin gümrük idarelerince yapılabileceği**;
- Çorlu tren garında firmaların vagon bulmakta ve yükleme boşaltma alanının dar olmasından dolayı sıkıntılar yaşadıkları.

o) FIRAT GÜMRÜK VE DIŞ TİCARET BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

Fırat Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü Taşrada Farkındalık Toplantısı 11 Ocak 2022 Bölge Müdürü Musa AYDEMİR başkanlığında tarihinde gerçekleştirilmiştir.

Toplantıda Dile Getirilen Hususlar:

- Bölge nezdinde, antrepo kapasitesinin yeterli olmadığı (sadece pamuk ithalatında geçici depolama imkanı mevcuttur) belirtilmiştir.
- İhracatçılar, yaş ve kuru kayısı için, bitki sağlık sertifikası başvurusu yaparken, (gerekli kutucuğu işaretlemelerine rağmen) bitki sertifika kodunu Tek Pencere Sisteminde göremediklerini belirterek, mağduriyetlerini dile getirmektedirler. Bunun, kodun Tek Pencere Sistemine düşmemesinden ve ilgili Bakanlığın sisteminden kaynaklandığı tahmin edilmektedir ki bu durumda ihracatçı ya beyannamesinde sonradan ekleme yaparak değişikliğe gitmek zorunda kalmaktadır.
- Yakın zamanda, bölgenin önemli ihraç kalemi yaş/kuru kayısı ihracatında Kazakistan'ın transit geçiş izni vermemesi kaynaklı sorunlar yaşanmıştır. Ayrıca dış pazarlardaki farklı standardizasyon uygulamaları sorun yaratabilmektedir ihracat açısından. Mesela Irak'a ihracatta siyasi nedenlerle olabileceği değerlendirilen bazı keyfi uygulamalar nedeniyle (nem oranına ilişkin) "batan" firmalar olmuştur.
- İhracatçılar bilgiye ulaşmada zorluk yaşayabilmektedir. Bu anlamda, pazar, ithalatçı bilgilerini de içerecek bir portal oluşturulması önemlidir.
- Geri gelen ürünün ithalat gibi değerlendirilmesi özellikle küçük firmalar açısından sıkıntılara yol açmaktadır. 2021 yılında ihracatı yapılan ancak nem oranı nedeniyle, geri gelen kayısıya Tarım İl Müdürlüğü tarafından ithalat için onay verilmemiştir.
- Sivas Gümrük Müdürlüğü'nün görev sahasındaki firmalar gümrük işlemlerini genellikle büyük gümrüklerden yapmayı tercih etmediği, bu anlamda Sivas Gümrük

TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI KOORDİNASYON
KOMİTESİ

TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI KOORDİNASYON KOMİTESİ

Şeffaflık Çalışma Grubu

Madde No. 30 – Bölgesel Bilgilendirme Toplantıları

Müdürlüğünün sunduğu avantajlardan (mesela işlem hacminin düşük olması sebebiyle, gümrüklemenin azami 10-15 dakika gibi kısa bir sürede yapılabilmesi gibi) yararlanmak yerine, tüm işlemleri tek elden halledebilecekleri Mersin Gümrük Müdürlüğü gibi büyük gümrükleri kullanma eğiliminde olduğu değerlendirilmiştir. Bu hususta firma alışkanlıklarının, firmaların, gümrükleme ve limanlamayı aynı yerde yapmayı tercih etmelerinin etkisi olabileceği dile getirilmektedir. Esasen bu durum, bölgenin ticaret hacmi üzerinde de yanıltıcı bir etkiye neden olup ticaretin, sahip olunan ticari potansiyelin altında seyretmesine yol açmaktadır.

- S. Arabistan, Fas, Mısır, Cezayir, Irak gibi ülkelere pazara girişte sorunlarla karşılaşmakta olup bu ülkeler nezdinde girişimlerde bulunulması önemlidir.

p) DOĞU ANADOLU GÜMRÜK VE DIŞ TİCARET BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

Doğu Anadolu Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü Taşrada Farkındalık Toplantısı Bölge Müdürü Arif ERTEKİN başkanlığında 12 Ocak 2022 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

Toplantıda Dile Getirilen Hususlar:

- Beyanname sayısının oldukça az olduğu ve bölgede yeterli kapasiteye sahip YYS için başvuran firma olmadığı aktarılmıştır.
- Özellikle tek pencere sistemi ile ilgili olarak, pasaport işlemini gümrük teşkilatındaki personel yapması halinde sistemin çok daha daha hızlı ilerleyeceği bildirilmiştir.
- İşlemleri hızlandırmak adına Esendere ve Kapıköy Gümrük Müdürlüklerinde genişletme çalışmaları olduğu vurgulanmıştır.
- Bölgede gümrük teşkilatının 7/24 mesaiye tabi olduğu ve buna göre görev yaptığı, fakat diğer kurumların buna dahil olmadığı, örneğin tarım idaresi dahil olmadığı için akşam saat beşten sonra gelen bir aracın mesai saatini beklemek zorunda kaldığı, halbuki veteriner kontrollerinin de 7/24 yapılabilmesi halinde süreçlerin çok daha hızlı ilerleyeceği belirtilmiştir.
- Van Gümrük Müdürlüğü'nde herhangi bir ihtisas yetkisi olmadığı; bu nedenle de doğal olarak buya yönelik bir talep olmadığı, örneğin İran'dan gelen camın Van'a değil, Malatya'ya, Antep'e veya başka illere gittiği orada yetkili olan gümrükler tarafından ithalat işlemi yapıldığı; Van'a en azından cam ihtisas yetkisi verilirse bölgede ticaretin gelişmesi açısından fayda sağlayacağı belirtilmiştir.
- Van Kapıköy Gümrük Müdürlüğü'nde tır girmedeği ve transit olmadığı, vagonlarla geldiği için gelen ürün çeşidinin çok az olduğu; üç defa kanatlı unu geldiği, şu anda da 15 gündür kanatlı ununun Kapıköy'de tren garında beklediği, TCDD'deki vagon ve personel sıkıntısından dolayı, böyle bir uzama durumu olduğunda da firmaların burayı tercih etmediği, Gürbulak'tan getirdikleri, TCDD'nin vagonları bekletmesine bir çözüm bulunması gerektiği, aksi takdirde gümrük idaresinin tercih edilmediği; analiz ve numune alma dahil veterinerlik kontrol işlemlerinin her türlü hızlandırılmaya

TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI KOORDİNASYON
KOMİTESİ

TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI KOORDİNASYON KOMİTESİ

Şeffaflık Çalışma Grubu

Madde No. 30 – Bölgesel Bilgilendirme Toplantıları

çalışıldığı, saat beşten sonra da haber verilmesi halinde yardımcı olunduğu fakat vagonların bekletilmesinden kaynaklanan bir sıkıntı olduğu aktarılmıştır.

- Baharat yolu anlamında Van'ın özel bir yeri olduğu, 20-30 yıl sonra ticaretin evrileceği alanlarda Van'ın önemli bir geçiş güzergahı olmasının öngörüldüğü, nakliye konusunda TCDD'nin muhakkak yatırım yapması gerektiği belirtilmiştir.
- Irak'a eşya taşımacılığında Derecik sınır kapsının faaliyete geçirilmesi için Bakanlıktan talimat beklendiği aktarılmıştır.
- İran tarafının Sarısu sınır kapısının faaliyete geçirilmesi konusunda talepleri olduğu vurgulanmıştır.
- Türkmenistan sınır kapısını kapatmadan önce Gürbulak'ın Orta Asya ticareti için en önemli transit geçiş noktalarından biri olduğu, yine ikili taşımaların olduğu, dönemsel olarak kapıda kuyrukların da olduğu, geçen yıl gümrük kapısında UND ve bölge müdürlüğü ile birlikte 3-4 Aralık 2021 tarihlerinde bir süreç analizi yapıldığı, Gürbulak sınır kapısının bu yıl içinde Mart 2022'de yenilenmesinin öngörüldüğü ve bir inşaat süreci olacağı, bunun yüzde elli kapasitenin kaybı anlamına geleceği, oradaki toplam giriş çıkışlardan da bir kısmının Esendere ve Dilucu sınır kapılarına yönlendirileceği, bu konuda hazırlıklı olmak ve alternatif sınır kapılarını güçlendirmek gerektiği, öte yandan, sürücülerin araçtan inmeden işlemlerinin gerçekleştirilmesi yönünde bir talep olduğu, Gürbulak'ta Kapikule'de olduğu gibi işlemlerin tek peronda yapılması yönünde bir talep olduğu, yine süreç analizinde Esendere'de sürücülerin araçtan inip tekrar idare binaya gitmesinin zaman kaybı yarattığının görüldüğü, özellikle kapasite arttığı takdirde bu zaman kaybının sıkıntı yaratacağı, bir diğer konunun da çıkış tarafında en sağdaki peronda araçların kantarın orada bulunması nedeniyle çıkamadığı, araçların tekrar geri gelip yan taraftaki perondan işlemlerini yaptıkları, ilave kapasite artışı olduğunda o kısmın saha akışını aksatacağı, buna bir çözüm bulunması gerektiği, ayrıca tüm işlem yapacak memurların peronda görev yaparak sürücülerin fiziki muayene olmadığı müddetçe araçtan inmemelerinin sağlanması gerektiği, ayrıca kapıda ATM olmadığı için özellikle süre aşımından dolayı cezaya düşen sürücülerin Yüksekova şehir merkezine giderek kullandığı ve dolayısıyla kapıda bir ATM'ye ihtiyaç bulunduğu; aslında bu sorunun pek çok sınır kapısında görüldüğü, eğer çözüm bulunursa sürücülerin mağduriyetinin önüne geçileceği aktarılmıştır.
- Gürbulak sınır kapısı ile ilgili kasım ayında ihalenin yapılarak sözleşmenin imzalandığı, müteahhite teslimatın da yapıldığı, Aralık başı gibi sürecin başladığı, 2 yıllık bir sürecin öngörüldüğü, bu dönemde biraz yoğunluk yaşanabileceği, şu anda günlük 600 araç gibi geçişin olduğu vurgulanmıştır.
- Gürbulak'ın modernizasyon sürecinde alternatif kapılar olan Esendere ve Dilucu'nda yapılacak iyileştirmelerin önemli olduğu bildirilmiştir.
- Gürbulak sınır kapısına bazı yetkisiz kişilerin girebildiği, bu durumun bazen ihracat yüklemesinin beklemesine neden olduğu, bu iyileştirmede koruma alanı da yapılmasının elzem olduğu, bu konuda da bir çalışma başlatıldığı, karınca tabir edilen

TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI KOORDİNASYON
KOMİTESİ

TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI KOORDİNASYON KOMİTESİ

Şeffaflık Çalışma Grubu

Madde No. 30 – Bölgesel Bilgilendirme Toplantıları

kişilerin yurtdışına günübirlik giden ve yolcu beraberinde eşya getiren, böylece yolcu muafiyetlerini ticarete dönüştüren kişiler olduğu; bunların pandemiden önce günlük 800 kişi civarında olduğu, her gün İran'a gittikleri, giderken özellikle tekstil ürünü götürdükleri, dönüşte de sigara, çay vs. ürünleri getirdikleri, bazen limitleri de aştıkları için itirazlı bir şekilde işlemlerin yürütülmesinin sözkonusu olduğu, yolcu salonları birbirinden ayrıştırılmış, bu konuda eskiden sınır ticareti merkezlerinde olduğu gibi, denetimli bir alışverişe izin verilmesi seçeneğinin değerlendirilmesi gerektiği, ayrıca projelerde personel giriş kapılarının olmadığı planlanmadığı, gümrük sahalarında personelin kayıtlı olarak giriş yapabileceği personel kapılarının eksik olduğu, Gürbulak projesinde de gümrüklere gelinip nasıl geliştirileceği konusunda önceden fikir alınmış olsaydı doğru olacağı iletilmiştir.

- Kantar taşınması ile ilgili olarak, Bakanlıkla yapılan görüşmelerde, peronların yanında kantarların bulunması projesinin değiştirilemeyeceğinin ifade edildiği; fakat ilave olarak sınır ticareti kapsamında yapılan ihracat turlarının tanıtımında ihtiyaç duyulması halinde araçların sahaya alındıktan sonra ihracat beyannamelerinin bu tartışmalara göre açıldığı da dikkate alınarak ek bir seyyar dahi olsa kantarın giriş kapısında bulundurulabileceği bilgisinin alındığı; şu anda günlük 20-30 araç çıkışı olduğu ve bunun kaldırılabilirdiği, ancak artışın 300'lere çıkması durumunda hem sürekli görevlendirilecek personel hem de ilave kantar ihtiyacı olacağı aktarılmıştır.
- Gümrüklerde bankacılık işlemlerini gümrük personelinin yapmasının birtakım suçların önünü açabildiği, bu işlemleri gümrük personelinin yapmaması gerektiği vurgulanmıştır.
- Gümrük personeli kapılarda 7/24 çalışırken diğer kurumların personelinin 7/24 çalışmamasının adil olmadığı, yetkilerin gümrüğe devredilip diğer idarelerin onların koordinasyonunda 7/24 çalışmalarının sağlanması gerektiği ifade edilmiştir.
- Kapılarda ne kadar iyi çalışılırsa çalışılsın karşı taraf çalışmadığında işlemlerin kilitlendiği, karşı gümrük idareleri ile iş birliğinin bu açıdan çok önemli olduğu vurgulanmıştır.
- Gürbulak'ın modernizasyonu döneminde, ikliminin daha yumuşak olmasından dolayı, geçişlerin daha çok Dilucu'na kaymasının muhtemel olduğu, Azerbaycan'ın Türk nakliyeciden aldığı ücretlerin de kalkması durumunda daha fazla tercih edileceği, kapıda saat beşten sonra personel çalıştırmama gibi durumların Gümrük ve Turizm İşletmeleri (GTİ) ile yapılan çalışma sonrasında bu durum aşıldı, GTİ'nin personel bulundurmaya başladığı, taşımacıların memnuniyetinin de arttığı; Dilucu'nda giriş kantarının peronun hemen yanında olması hususunun saha analizi yapılırken aktarıldığı, kapıya ayrıca seyyar bir x-ray cihazı konulması gerektiği; zirai karantina açısından tarım idaresinin saat beşten sonra mesaili şekilde çalışması halinde sahada beklemelerin azalacağı, işlemlerin çok daha hızlı tamamlanacağı ifade edilmiştir.
- Gürbulak kapısında kapının hem Türkiye ve İran tarafında da yetkisiz kişiler sorunu olduğu, yenileme sonrasında da bu kişilerin sahayı kullanması halinde yenilemenin bir anlamının kalmayacağı; burada tek durak öngörüldüğünün bilindiği, tüm kapılarda bu

TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI KOORDİNASYON
KOMİTESİ

TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI KOORDİNASYON KOMİTESİ

Şeffaflık Çalışma Grubu

Madde No. 30 – Bölgesel Bilgilendirme Toplantıları

sisteme geçilmesinin faydalı olacağı; böyle olursa sürücü araçtan inmemiş olacağı, evrakçı ya da yetkisiz kişilerin de gümrüklerle irtibatının kesilmiş olacağı aktarılmıştır.

- Azerbaycan-Ermenistan-Karabağ arasında yumuşamayla birlikte Zengezur koridorunun öneminin artacağı, Azerbaycan'ın Türk araçlardan aldığı ücretlerden vazgeçmesi halinde bu Dilucu sınır kapısının kullanımının artacağı bildirilmiştir.
- Kapıköy sınır kapısının üç yıldır İran tarafından kaynaklı olarak kapalı olduğu, bir yol çalışmasının devam ettiği bilgisi olduğu aktarılmıştır.
- İhracatçıların Avrupa'dan alınan etiketlerin ürünlere eklenmesinde toplam etiket fiyatından daha fazla vergi verildiği yönünde şikayetleri olduğu; bu konuda yapılacak bir çalışmanın ihracatçılarımızı olumlu yönde etkileyeceği belirtilmiştir.

r) BATI AKDENİZ GÜMRÜK VE DIŞ TİCARET BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

Batı Akdeniz Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü Taşrada Farkındalık Toplantısı Bölge Müdürü Osman GÖLLÜCE başkanlığında 13 Ocak 2022 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

Toplantıda Dile Getirilen Hususlar:

- Dış ticaret işlemlerinin online ve fiziki işlemler şeklinde gerçekleştirildiği bölgede, firmalar bazında en büyük sorunun kurdaki dalgalanmalar olduğu sonucuna ulaşılmıştır.
- Ayrıca; ISO 27001 belgesinin temininde yaşanan uzun süreçler ve zorluklar karşısında, yapılacak bir mevzuat düzenlemesiyle bölgede görev yapan ticaret denetmenlerinin bu alana da kaydırılabileceği ve belge temin süreçlerinin azaltılabileceği gündeme taşınmıştır.
- Öte yandan, akşam saatlerinde gerçekleştirilen ihracat işlemlerinde bitki sağlık sertifikasının Tarım Bilgi Sistemi'nde düzenlenmesini müteakip Gümrük Sistemi'nden id kodu alındığı, bunun da ihracat beyannamesine aktarıldığı, bazı durumlarda ise id numarasının tanımlanmadığı dile getirilmiştir. Söz konusu durumun bir istisna olduğu anlaşılmış olup, sisteme sadece TC kimlik numarasıyla kayıt yapan şirketlerin vergi kimlik numarası ile işlem yapmaları halinde sorun çıkmadığı ifade edilmiştir.
- Yolcu beraberinde getirilen eşya ve kargo içerisinde yer alan zararlı bitkiler/tohumların denetimi kapsamındaysa, yurt dışında X-ray, köpek vb. denetim mekanizmaları bulunduğu, e-beyan formu doldurulduğu, ülkemizde özellikle havalimanlarında da benzer bir mekanizmanın kurulabileceği dile getirilmiştir. Konunun Bakanlıklar nezdinde gündeme taşınabileceği ifade edilmekle birlikte, bölgedeki havalimanlarında da benzer çalışmaların başladığı bilgisi edinilmiştir. Ayrıca, 2011/39 sayılı Genelge'de yer alan mer'i mevzuata göre, yurt dışından 3 kg'a kadar sebze-meyve ile 1 kg'a kadar bitki getirilebileceği kaydedilmiştir.

TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI KOORDİNASYON
KOMİTESİ

TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI KOORDİNASYON KOMİTESİ

Şeffaflık Çalışma Grubu

Madde No. 30 – Bölgesel Bilgilendirme Toplantıları

- Son dönemde Rusya'nın biber ve nar ithalatını yasakladığı ve sadece domates ithalatına izin verdiği, geri gelen TIR'ların ülkemizde yeniden denetimi sonucunda zararlı haşere tespit edilmediği kaydedilmiştir. Siyasi saikler de barındıran konunun toplam ihracatın çok düşük bir oranına tekabül ettiği anlaşılmıştır.
- Ülkemizin de 1 Aralık 2012 tarihinden bu yana üyesi bulunduğu Ortak Transit Sözleşmesi'ni imzalayan komşu ülkelerin çoğalmasında ise, gümrük transit işlemlerinin daha da hızlanacağı ifade edilmiştir.
- Dış ticarete doğrudan ilgisi olan mevzuatın önceden paylaşılması talebi karşındaysa, hâlihazırda Bakanlığımızın internet sitesinde belirli mevzuat taslaklarının paylaşıldığı ve ileri aşamada <https://kolayticaret.gov.tr/> adresinden de taslak mevzuatın yayımlanabileceği kaydedilmiştir. Ayrıca, söz konusu internet portalına, ihracat/ithalat bilgilerinin yanı sıra zirai karantina ile ilgili de linkler de konulabileceği duyurulmuştur.
- Yine personelin eğitiminin önemine değinilen toplantıda, Pazara Giriş Seminerleri kanalıyla, ihracatçıların hedef pazarlara yönlendirilmesini sağlandığı, bölgesel olarak da eğitimlerin her alanda sürdürüldüğü; ayrıca, Bakanlıkta uygulamaya konulacak bir programın öncelikle bir bölge müdürlüğünde denendiği sonra yaygınlaştırıldığı aktarılmıştır.
- Kolay İhracat Platformu'ndan ihracatçılarımızın daha fazla istifade edebilmesi ve hedef pazarlara yönelik 3 firma kısıtının kaldırılması görüşü karşındaysa; Dünya Ticaret Örgütünde de firma isimlerin yayımlandığı ve bunun kolay ihracat modülüne eklenebileceği; Ticaret Müşavirleri ile iletişimin sürdürülmesi, Ticaret Bakanlığında ülke masalarına başvurulabileceği, ülkedeki ticaret odalarından destek alınabileceği ve Trade Map web sitesinden de istifade edilebileceği şeklindeki görüşler paylaşılmıştır.

s) **BATI AKDENİZ GÜMRÜK VE DIŞ TİCARET BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ**

Doğu Karadeniz Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü Taşrada Farkındalık Toplantısı
14 Ocak 2022 Bölge Müdürü Halil ŞAŞMAZ başkanlığında tarihinde gerçekleştirilmiştir.

Toplantıda Dile Getirilen Hususlar:

- Bölgede, Çaykur ve Kastamonu Entegre isimli firmalardan müteşekkil yalnızca 2 Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsüne (YYS) sahip firma; 80'e yakın da onaylanmış kişi statüsüne sahip firma bulunduğu aktarılmıştır. YYS'li firma sayısının az olmasının temel sebebi olarak gümrüklerdeki kolaylıklar sebebiyle firmaların YYS statüsüne ihtiyaç duymaması gösterilmiştir.
- Bölge Müdürlüğü ile Doğu Karadeniz İhracatçıları Birliğinin dış ticaret rakamları arasında Trabzon – Soçi Feribot hattının kapanması ve ihracatın diğer illerden gerçekleştirilmesi sebebiyle farklılık bulunmaktadır. Mevcut durumda, Samsun Limanı ve Sarp Sınır Kapısı'nın da ihracatta kullanıldığı, ihracat ürünlerinin sevkiyatında Samsun – Novorossiysk Ro-Ro hattının de önemli bir yer tuttuğu bildirilmiştir. Trabzon – Soçi

TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI KOORDİNASYON
KOMİTESİ

TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI KOORDİNASYON KOMİTESİ

Şeffaflık Çalışma Grubu

Madde No. 30 – Bölgesel Bilgilendirme Toplantıları

seferlerinin yakın zamanda yeniden başlatılması öngörülmektedir. Sarp'ta ise trafik hacmi düşük olup, geçiş belgesi sorunu bulunmaktadır.

- Ayakkabı konusunda Bölge Müdürlüğünde İhtisas Gümrüğü kurulması talebinin Bakanlığımız Birimlerine iletildiği bilgisi paylaşılmıştır.
- Serbest Bölgelerle ilgili yeni bir yapılanmaya ihtiyaç duyulduğu, hâlihazırda transit ticaretten yeterince istifade edilemediği kaydedilmiştir. Firmaların, Trabzon Limanı Müdürlüğü yerine fiyat avantajına sahip Giresun Limanı'na rağbet ettiği anlaşılmaktadır.
- Ticaret erbabınca, yaş meyve-sebze ihracatının yarısının gerçekleştirildiği Rusya'nın; biber, nar ve portakaldan oluşacak şekilde ürünlere zirai karantina uygulamasının sorunlara yol açtığı ifade edilmiştir. Siyasi gerekçelerle ihracatın engellendiği şekilde görüş bulunmaktadır. Esas sorunun Türkiye'de analiz yapılırsa dahi Rusya'da yeniden analiz yapılması olduğu, ürünlerin toprakta sertifikalandırılmasının soruna çözüm oluşturabileceği değerlendirilmektedir. Zirai karantinaya tabi ürünlerde ihracat işlemine başlanmadan tarlada inspektörün kontrolüyle birlikte belgenin menşinden alınması görüşü paylaşılmıştır. Bu sayede, 10 bin dolar tutan Konteyner /TIR gidiş dönüş tutarı da ödenmemiş olacaktır.
- Tahlil süreçlerinin özelliğinden dolayı İl Tarım ve Orman Müdürlüklerinde zirai karantina ve tahlil işlemlerinin dış ticarete etkisine yönelik olarak ise, fiziki kontrollerde ve tahlil süreçlerinde işlemin uzadığı, belge kontrolünün ise çok kısa sürdüğü ifade edilmiştir.
- Samsun'da Ticaret Bakanlığının yazışmalarında İl Tarım ve Orman Müdürlüklerinin kep adreslerinin bulunmadığı görüşüyle birlikte, Tarım ve Orman Bakanlığından gelen yazının İl Müdürlüklerine gönderilmesinin vakit kaybına yol açtığı bildirilmiştir. Bunu engellemek üzere, Ticaret Bakanlığı sistemlerine İl Tarım ve Orman Müdürlüklerinin kep adresleri eklenmesi önerilmiştir.
- Tarım ve Orman Bakanlığı Veteriner Sınır Kontrol Müdürlüğünce balık unu, balık yağı ve canlı hayvan da dâhil çeşitli ürünlerde ithalatın yapıldığı; ithalatçı firmanın güvenilir firma olması halinde denetim yoğunluğunun azaldığı kaydedilmiştir. Mevcut ithalatın yalnızca ¼'ünde denetim yapıldığı vurgulanarak, Sarp Sınır Kapısı'nda yoğunluğu azaltmak adına Hopa'da denetim yapıldığı, pestisit seviyesinin önemli olduğu dile getirilmiştir. Ayrıca, Gürcistan kaynaklı bazı haşereler nedeniyle fındıkta %50 rekolte kaybına sebep olunduğu; Türkiye'nin ihraç ürünlerinde geri dönme oranının binde 3 ile Avrupa ülkelerinkinden dahi düşük olduğu aktarılmıştır.
- Mevcut Yönetmeliğe göre mikroskobik/zirai karantina denetmelerinin gün ışığında yapıldığı; ancak, ürünün transit geçmesi halinde 24 saat esaslı çalışıldığı bildirilmiştir.
- Ayrıca, Sarp Sınır Kapısı'nda 3-7 Haziran 2021 tarihlerinde UND tarafından süreç analizi gerçekleştirildiği ve Bakan Yardımcımız Sn. Rıza Tuna TURAGAY'a iletilen rapor sonucunda zirai kontrollerin Hopa'ya alındığı kaydedilmiştir. Böylece, mevcut durumda 580-600 civarı aracın geçtiği Sarp Sınır Kapısı'ndan 900 araç geçişi hedeflendiği;

TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI KOORDİNASYON
KOMİTESİ

TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI KOORDİNASYON KOMİTESİ

Şeffaflık Çalışma Grubu

Madde No. 30 – Bölgesel Bilgilendirme Toplantıları

Sarpı'de ise sınırda belge işlemi bulunmadığı kaydedilmiştir. Yakın zamanda da Gürcistan ile Basitleştirilmiş Gümrük Hattı'nın imzalandığı duyurulmuştur.

- Kara sınır kapılarından ülkemize girişte gümrük işlemleri yapılmaması ve iç gümrüklerde yapılması örneğinde olduğu gibi; limanlardan gerçekleştirilen ihracatta da ürün limana gelmeden gümrük işlemlerinin tamamlanması şeklinde bir öneride bulunulmuştur. Bu sayede, limanlardaki yoğunluğun da önlenebileceği değerlendirilmektedir.
- Kantar ücretlerinin nakit ödenmesinin sınırlarda yoğunluğa yol açtığı, online ödenmesinin işlem süreçlerini kısaltacağı belirtilmiştir. Mevcut durumda Sarp'ta pos cihazlarının dağıtılmasının dahi nakit ödemeleri engelleyerek daha efektif bir uygulama sağlayacağı bildirilmiştir. UND'nin konuya ilişkin rapor sunduğu da dile getirilmiştir.